

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 30 marca 2023 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych
i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o obligacjach,
ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów
oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 marca 2023 r. ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o obligacjach, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) skreśla się art. 4, art. 15, art. 16 i art. 18–20;
- 2) w art. 5 w pkt 2 w lit. a, w pkt 1b wyrazy „transakcji (Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1)” zastępuje się wyrazami „transakcji (Dz. Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 1, z późn. zm.)”;
- 3) w art. 26:
 - a) skreśla się pkt 1 i 2,
 - b) w pkt 3:
 - skreśla się wyrazy „art. 4,”,
 - skreśla się wyrazy „art. 15,”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm w dniu 9 marca 2023 r. ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o obligacjach, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (określanej dalej jako „ustawa”), wprowadził do jej tekstu 3 poprawki.

W ocenie Senatu **przepisy art. 4, art. 15, art. 16 oraz art. 18–20 ustawy są niezgodne z art. 118 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji** przez to, że naruszają zasady wykonywania inicjatywy ustawodawczej oraz rozpatrywania projektu ustawy w trzech czytaniach.

Zgodnie z art. 119 ust. 1 Konstytucji Sejm rozpatruje projekt ustawy w trzech czytaniach. Powołany przepis statuuje zatem nakaz, „by podstawowe treści, które znajdują się ostatecznie w ustawie przebyły pełną drogę procedury sejmowej, tak by nie zabrakło czasu i możliwości na przemyślenie przyjmowanych rozwiązań i zajęcie wobec nich stanowiska. Nakazowi temu sprzeciwia się takie stosowanie procedury poprawek, które pozwala na wprowadzenie do projektu nowych, istotnych treści na ostatnich etapach procedury sejmowej. Dotyczyć to może zwłaszcza poprawek zgłoszonych dopiero w drugim czytaniu i niebędących przedtem przedmiotem rozważań w komisjach”¹. Niezależnie od tego, należy zauważyć, że „wykładnia przepisów regulujących poprawki „sejmowe” i „senackie” musi być dokonywana w taki sposób, aby nie prowadziło to do zatarcia odrębności między inicjatywą ustawodawczą i poprawkami, a w konsekwencji do obchodzenia wymagań, które Konstytucja przewiduje dla inicjatywy ustawodawczej”, przy czym „wyjście poza określony przez samego projektodawcę zakres przedmiotowy projektu może mieć miejsce tylko wówczas, gdy treść poprawki pozostaje w ścisłym związku z przedmiotem projektowanej ustawy, a zwłaszcza wtedy, gdy jej wprowadzenie jest niezbędne do pełnego zrealizowania koncepcji

¹ Wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 23 lutego 1999 r. (K 25/98) oraz z dnia 9 marca 2016 r. (K 47/15).

projektodawcy. Odmienne stanowisko oznaczałoby obejście konstytucyjnych wymagań dotyczących inicjatywy ustawodawczej i trzech czytań projektu”².

W kontekście powyższych rozważań należy zauważyć, iż po odbyciu pierwszego czytania projektu ustawy, w wyniku przyjęcia przez Komisję Finansów Publicznych niektórych poprawek zgłoszonych na jej posiedzeniu, a także w wyniku poprawek zgłoszonych podczas drugiego czytania – tekst projektu ustawy został uzupełniony o unormowania, których przedmiot **rażąco wykracza** poza materię projektu wniesionego do Sejmu przez Radę Ministrów, a mianowicie:

- 1) nowelizację ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych w zakresie dotyczącym rozszerzenia katalogu podmiotów, które mogą być zarządzającymi specjalnymi strefami ekonomicznymi, a także składu rady nadzorczej spółki będącej zarządzającym, w stosunku do której inny zarządzający posiada większość głosów, które mogą być oddane na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników;
- 2) nowelizację ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w zakresie dotyczącym zwiększenia maksymalnego limitu wydatków budżetu państwa będącego skutkiem finansowania tej ustawy w roku 2023 z kwoty 231 milionów złotych do kwoty 239 milionów złotych;
- 3) nowelizację ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w zakresie dotyczącym rozliczania dotacji celowych udzielanych na:
 - a) finansowanie programów i przedsięwzięć ustanawianych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania „w celu realizacji polityki oświatowej państwa”,
 - b) finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji remontów i inwestycji związanych:
 - z realizacją programów inwestycyjnych ustanawianych przez tego ministra „w celu realizacji polityki oświatowej państwa”,
 - z zakupem nieruchomości oraz budową lub dostosowaniem obiektów, niezbędnych dla rozwoju przedszkoli, szkół lub placówek,
 - z wyposażeniem przedszkoli, szkół lub placówek;

² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r. (P 11/08).

- 4) nowelizację ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej w zakresie dotyczącym wprowadzanych tą ustawą i wchodzących w życie z dniem 22 maja 2023 r. zmian:
- a) w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – w aspekcie pobierania zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu uzyskania przychodów w postaci otrzymania lub postawienia do dyspozycji świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, oraz mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
 - b) w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – w aspekcie dodania w niej unormowań dotyczących sytuacji prawnopodatkowej fundacji rodzinnej, w tym utraty przez nią prawa do zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych;
- 5) przepisy przejściowe i epizodyczne dotyczące udzielania w 2023 r. oraz „w latach 2023 i 2024” przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w celu realizacji zadań publicznych w zakresie oświaty i wychowania dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji remontów i inwestycji związanych:
- a) z realizacją programów inwestycyjnych ustanawianych przez tego ministra „w celu realizacji polityki oświatowej państwa”,
 - b) z zakupem nieruchomości oraz budową lub dostosowaniem obiektów, niezbędnych dla rozwoju przedszkoli, szkół lub placówek,
 - c) z wyposażeniem przedszkoli, szkół lub placówek.

Mając na uwadze, że poprawki zgłaszane na etapie sejmowego postępowania ustawodawczego powinny „pozostawać w związku z projektem złożonym w Sejmie przez wnioskodawcę, przy czym więź ta winna mieć wymiar nie tylko formalny, ale i merytoryczny, polegający na tym, że konkretne poprawki odnoszące się do projektu powinny pozostawać w odpowiedniej relacji z jego treścią, zmierzając do modyfikacji pierwotnej treści projektu”³, należy uznać, że powołane wyżej przepisy ustawy są niezgodne z art. 118 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji przez to, że zostały wprowadzone do tekstu jej projektu bez dochowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania

³ *Ibidem.*

ustawodawczego. Należy również dobitnie podkreślić, że nie tylko na etapie drugiego czytania, ale również w toku prac komisyjnych niedopuszczalne jest wprowadzanie poprawek, które stanowią „nowość normatywną, wychodząc poza zakres projektu ustawy”⁴, niezależnie od tego, czy są one korzystne dla adresatów wprowadzanych regulacji.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Senat uchwalił poprawki **nr 1 i 3**.

Poprawka **nr 2** zmierza do skorygowania oczywistej omyłki w zakresie wskazania adresu promulgacyjnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji.

⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 marca 2009 r. (K 53/07).